

Verkiezingsprogramma Hardenberg 2022- 2026

Nederlanders werken hard. Dat doen we voor een dak boven ons hoofd. Voor brood op de plank. Voor de toekomst van de kinderen. Om leuke dingen te kunnen doen. Voor je ontwikkeling en om waardering te krijgen voor je inzet. De grote groep werkende Nederlanders brengt het geld op die onze welvaart mogelijk maakt.

Samenleven doe je niet alleen. Naast ons werk zetten we onze talenten en vaardigheden in om anderen te helpen bij het klaren van een klus of om samen te sporten of om samen muziek te maken.

Samenleven betekent ook dat je inzet om anderen te helpen. Want soms zit het (even) tegen: door ziekte, geen of minder inkomen of de zorg voor een oudere. Daarnaast betekent samenleven ook om samen een ideaal voor elkaar te krijgen bijvoorbeeld voor een duurzame en veilige wereld.

Dat lijken persoonlijke keuzes. Vaak is dat ook zo. Maar niet altijd. Want sommige van die keuzes hebben onbedoelde gevolgen. Iemand die mantelzorger is, kan bijvoorbeeld de de arbeid verdringen van medewerkers werkzaam in de zorg.

Voor de PvdA is het vanzelfsprekend dat iedereen in deze maatschappij eerlijke kansen krijgt. Dit betekent o.a. dat onze gemeente extra aandacht moet hebben voor mensen die het moeilijk hebben in deze samenleving. Omdat ze gevangen zitten in een armoedecirkel, minder kansen hebben op een inkomen uit arbeid, geen werk kunnen vinden, omdat ze voor een ander zorgen of nieuw zijn in ons land.

We zijn bezorgd over de toenemende tegenstellingen in ons land: zoals tussen arm en rijk en tussen hoog en laag opgeleiden.

Wij staan voor een samenleving waarin iedereen een eerlijke kans heeft om zijn of haar leven zelf vorm te geven en eigen idealen of ambities na te streven. En als daarbij soms een steuntje in de rug nodig is, dan moet dat in redelijkheid beschikbaar zijn. Zo werken we aan een samenleving, waar iedereen zich thuis voelt en waar je er zeker van kunt zijn dat je gehoord wordt.

Een inclusieve samenleving betekent dat barrières die maatschappelijke deelname in de weg staan, worden geslecht: of het gaat om laaggeletterdheid, eenzaamheid, etnische of gender-discriminatie of mobiliteit. Inclusief betekent dat iedereen mee kan doen – ongeacht hun leeftijd, opleiding, beperkingen, (seksuele) voorkeuren, afkomst of sociale positie.

Dit verkiezingsprogramma is ons plan voor een eerlijker en fatsoenlijker Hardenberg.

De crisis heeft laten zien dat er nog steeds ongelijkheid is in onze gemeente. Zoals het hebben van een betaalbare woning en een redelijk inkomen, lid zijn van een vereniging. Sommigen hebben een steuntje in de rug nodig om een opleiding te kunnen volgen of om te kunnen sporten of om lid te zijn van een zangvereniging. Het is voor veel mensen onzeker geworden. Dat moet anders en dat kan alleen samen. De gemeente is er immers voor u!

2 Zorg en gezondheid

Fatsoenlijke zorg is voor iedereen

Iedereen moet dichtbij goede zorg kunnen krijgen, zonder oneerlijke (financiële) drempels. De lokale toegangen "Samen Doen" zijn voor iedereen vrij toegankelijk. Mensen moeten zeggenschap hebben over beslissingen die hun eigen gezondheid aangaat, tot en met de laatste levensfase. Keuzevrijheid, bijvoorbeeld van huisarts, vinden we essentieel.

Bescherm kwetsbaren

Om kwetsbaren te beschermen staan de open-einde regelingen in de Wmo en jeugdzorg voor ons niet ter discussie.

Vroegsignalering van schulden is, juist in de nasleep van deze crisis, noodzakelijk om mensen perspectief te kunnen bieden. Net als schuldhulpverlening dat uitgaat van het oplossen van de problemen met een schuldenpauze als dat nodig is en met als vertrekpunt het besteedbaar inkomen.

Eerlijke beloning

Een sterke eerstelijnszorg, uitgevoerd door professionals met goede arbeidsvoorwaarden, is onmisbaar voor een gezonde samenleving die de verbinding wil zijn tussen jong en oud, gezond en ziek. De gemeente is daarbij een verantwoordelijke opdrachtgever, die een eerlijke beloning van de zorgwerkers als voorwaarde stelt.

We zien de noodzaak voor meer samenwerking tussen de zorgorganisaties in het voorveld, de toegangen "Samen Doen", de zorgaanbieders, de specialisten en de gemeente. We stimuleren deze samenwerking.

Beschermde woonvormen

Niet iedereen is in staat om (geheel) zelfstandig te wonen. Daarom wil de PvdA (kleinschalige) beschermde woonvormen ondersteunen. Er moet voldoende plek zijn voor situaties waarin acuut opvang nodig is.

Aandacht voor mantelzorgers

Minstens zo belangrijk als de professionele zorg is de aandacht voor de zorg die wordt geleverd door mantelzorgers. Voor velen van hen vraagt dit veel energie. Om deze vrijwillige ondersteuners te ontlasten, is het nodig dat zij een beroep kunnen doen op voorzieningen als respijtzorg, waarbij de zorg tijdelijk wordt uitgevoerd door een professionele zorgaanbieder, en op ambulante en overige ondersteuning.

Aandacht voor kleinschalige zorgaanbieders

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de zorg in de Wmo en Jeugdhulp. De afspraken die de gemeente maakt met zorgaanbieders op dit gebied hebben onze constante aandacht. Professionele kwaliteit moet gewaarborgd zijn. Ook vinden we het belangrijk dat kleinschalige zorgaanbieders kunnen meedoen.

Gezondheid

Gezondheid is meer dan afwezigheid van ziekte. Voorkomen is beter dan genezen. Je goed voelen is belangrijk. Daarom willen we dat stimuleren, te beginnen bij kinderen. Voorkomen moet worden dat zij op jonge leeftijd een achterstand in gezondheid opbouwen.

Sporten en bewegen

Bewegen levert een grote bijdrage aan het versterken van de gezondheid, sociale netwerken en zelfredzaamheid voor jong en oud. Samen sporten en bewegen zorgt voor verbinding onderling. Het stimuleert op jonge leeftijd de cognitieve ontwikkeling en de sociale competenties. De PvdA wil sport en bewegen zo veel als mogelijk is stimuleren op school, in de wijk en in verenigingsverband. Dat betekent geen bezuinigingen op sportonderwijs op scholen en het schoolzwemmen terug in Hardenberg.

Relatie met werk en inkomen

Omgevingsfactoren zoals werk, inkomen, opleidingsniveau en leefomgeving hebben invloed op de gezondheid. Gezond zijn én blijven is belangrijk. Hoewel Nederland de laatste jaren gezonder is geworden, geldt dat niet voor iedereen.

Mensen met een laag inkomen hebben meer kans op ziekte en leven gemiddeld zes jaar korter dan mensen met een hoog inkomen. Het verschil in (te verwachten) gezonde levensjaren is nog veel groter (zie Centraal Bureau voor de Statistiek, 2019). Dit komt onder meer door ongezonder eten en minder beweging.

Kinderen die opgroeien in armoede hebben meer kans op achterstand. Daarom willen wij dat er meer geld gaat naar het Jeugdsportfonds, zodat ook kinderen waarvan de ouders het niet kunnen betalen de kans krijgen om lid te worden van een sportvereniging.

Mobiliteit

Mobiliteit is een voorwaarde: daarom willen we dat voldoende maatwerkvervoer beschikbaar is en dat verkeersmaatregelen altijd worden getoetst op brede toegankelijkheid.

CONCREET:

- Keuzevrijheid en zeggenschap is belangrijk en blijft gewaarborgd;
- Meer en ruimere voorzieningen voor respijtzorg, ambulante en overige ondersteuning;
- Voldoende opvangplekken voor acute situaties;
- Kleinere zorgaanbieders kunnen meedoen met het bieden van professionele ondersteuning en een toets op kwaliteit is een voorwaarde;
- De gemeente stelt als opdrachtgever eisen aan een eerlijke beloning en arbeidsvoorwaarden voor zorgmedewerkers;
- Meer kleinschalige beschermde woonvormen voor mensen die dat nodig hebben;
- Geen bezuinigingen meer op sportonderwijs op scholen en schoolzwemmen terug in Hardenberg;
- Meer geld naar het Jeugdsportfonds;
- Mee kunnen doen is belangrijk;
- De zorg die nodig is voor langer thuis kunnen wonen wordt zoveel mogelijk bevorderd;
- Wanneer ouderen niet meer zelfstanding thuis kunnen wonen is er voldoende opvang;
- Verkeersmaatregelen toetsen op toegankelijkheid;

3 Werk en inkomen

Een eerlijke kans op werk en een fatsoenlijk inkomen

De economie trekt weer aan en het aantal vacatures loopt op. Veel mensen kunnen hun eigen weg vinden op de banenmarkt. Maar er zijn ook mensen voor wie dat minder makkelijk is: omdat ze een beperking hebben, ziek zijn, hun opleiding niet hebben afgerond of de taal nog niet goed beheersen bijvoorbeeld. Wij vinden dat ook die mensen recht hebben op een eerlijke kans om hun eigen inkomen te verdienen en zo onafhankelijk te kunnen zijn. De gemeente kan deze mensen op weg helpen: door het bieden van ondersteuning bij het vinden van een werkervaringsplaats met de mogelijkheid op het krijgen van betaald werk al dan niet met loonkostensubsidie, door het organiseren van scholing of het betalen van een opleiding.

Banencoaches

De gemeente verdeelt niet simpelweg de subsidies van het Rijk, maar is een actieve partner in het traject naar werk en draagt daarbij zorg voor voldoende banencoaches. Daarbij is de behoefte van onze inwoners leidend (en niet regeltjes of bureaucratie).

Pakjekansfonds / sociale coöperatie

Het "Pak je Kans Fonds" en de sociale coöperatie worden voortgezet en verruimd.

Vluchtelingen en statushouders

De samenleving kan de talenten en vaardigheden van vluchtelingen en statushouders goed gebruiken. Daarom organiseert de gemeente vanaf de eerste dag taalcursussen en begeleidt ze statushouders en vluchtelingen zo snel mogelijk naar passend (vrijwilligers)werk. Dat gebeurt proactief: de gemeente werkt samen met maatschappelijke organisaties en neemt zelf initiatief bij lacunes in het aanbod.

Fatsoenlijk inkomen

Er zijn ook mensen die een baan hebben, maar ondanks dat in armoede leven. Doordat ze loon krijgen op minimum niveau of een arbeidscontract hebben dat geen zekerheid biedt. De PvdA vindt dat iedereen die hard werkt een naar verhouding fatsoenlijk inkomen moet krijgen.

De gemeente kan werkgevers niet dwingen, maar wel het goede voorbeeld geven. De gemeente kan bijspringen waar dat nodig is.

Daarnaast vinden we dat de ondersteuningsmogelijkheden bij bijzondere bijstand moeten worden verruimd. Dat geldt ook voor "Sam&", het fonds dat kinderen in armoede helpt. Want geen kind mag opgroeien in armoede.

Verhef zekerheid tot norm.

Ook de lokale economie en overheid zijn de afgelopen jaren meegegaan in de doorgeslagen flexibilisering en marktwerking (binnen het sociaal domein). Het moet eerlijker en fatsoenlijker. De lokale overheid geeft hiervoor zelf het goede voorbeeld en verankert dit in haar subsidie-, inkoop- en aanbestedingsbeleid. Zekerheid wordt weer de norm.

Iedereen kan meedoen

Mensen voor wie een betaalde baan, ondanks de hulp, niet is weggelegd moeten de kans krijgen om aan de samenleving mee te doen en zichzelf te ontwikkelen. Daarom willen we

dat zij, met behoud van uitkering, aan de slag kunnen gaan bij organisaties die bijdragen aan de leefbaarheid in de gemeente. Bij stichtingen, buurthuizen, verenigingen en culturele instellingen bijvoorbeeld. Daarmee zijn die organisaties geholpen, zichzelf en de samenleving. Want mensen die bijdragen aan de samenleving zijn gelukkiger, voelen zich nuttiger en blijven langer actief en gezond.

4 DUURZAAMHEID: iedereen een eerlijke kans

Een gezond milieu, duurzame energie en rijke biodiversiteit is belangrijk voor nu en voor de toekomst. Hoe gaan we dat bereiken? Wij willen slimme combinaties maken door inwoners, bedrijven en organisaties bij de verduurzaming te betrekken. Wij stimuleren daarbij de lokale economie met als resultaat dat we er allemaal beter van worden: het milieu, de werkgelegenheid en onze portemonnee.

Betaalbare energie voor iedereen

Energiearmoede brengen we in kaart en is prioriteit de wijkaanpak. Energie die je niet gebruikt hoef je ook niet te betalen. Daarom zetten we vol in op energiebesparing. Dit voorkomt energiearmoede. Met woningcorporaties maken we afspraken over versnelde verduurzaming van sociale woningbouw. Mensen zijn qua energieprijzen afhankelijk van externe factoren. Daar moet een oplossing voor komen. Bijvoorbeeld het afschaffen van de verhuurdersheffing en het vrijkomend bedrag inzetten voor investering in duurzaamheid van woningvoorraad van corporaties.

Stimuleren eigen opwek

Door stimulering van zonnepanelen op daken worden we (waar dat kan) allemaal zelf producent van onze eigen energie en liefst nog een beetje extra. In het buitengebied staan we kleine windmolens toe met een ashoogte van maximaal 25 meter. Daarnaast kan elk huishouden in het buitengebied op of buiten het bouwblok op eigen grond vergunningvrij zonnepanelen plaatsen tot een maximum van 60 panelen plaatsen op eigen grond.

Voorkeur voor energiecoöperaties

Ook krijgen lokale, energie-coöperaties van inwoners voorrang boven grote energiebedrijven. De gemeente daagt groepen inwoners uit om met ondersteuning van de gemeente energie coöperaties op te zetten voor zon-, wind- en monomestvergistingprojecten.

Om verrommeling van het landschap te voorkomen worden grootschalige nieuwe monomestvergisters alleen toegestaan op industrieterreinen. Monomestvergisters op een boerderij mogen alleen de mest vergisten die op dat bedrijf wordt geproduceerd.

Windenergie

Zonder windenergie gaan we de energietransitie niet halen. Daarom zijn er ook windmolens nodig. We willen niet overal waar het kan windmolens plaatsen, maar op plekken waar er voldoende ruimte is voor minimaal 3 windmolens. De kernen en omwonenden worden gecompenseerd voor de eventuele aantasting van hun woonomgeving, via

maatschappelijke compensatie: zo krijgen zij niet alleen de lasten, maar ook een deel van de lusten.

Gemeente geeft het goede voorbeeld

Waar mogelijk worden gebouwen van de gemeente gebruikt voor zonnepanelen. De gemeente gebruikt zelf 100% duurzame stroom en alle nieuw aan te schaffen gemeentelijke vervoermiddelen zijn elektrisch. Dat verwachten we ook van onze leveranciers en organisaties die we subsidiëren. Eigen of gezamenlijke duurzame energievoorziening moet een eis worden bij nieuwbouw, met voldoende capaciteit om ook energie op te wekken voor de toekomstige elektrische auto: alle inwoners moeten hun eigen laadpaal kunnen plaatsen, ook als ze in een huurwoning wonen. We willen meer oplaadpalen voor auto's en een hoogwaardige treinverbinding richting Groningen met de Nedersaksenlijn.

natuur, bodem en water

voorwaarden in vergunningen

De natuur heeft het zwaar in Nederland: ze heeft last van vervuiling en klimaatverandering. Daardoor loopt ook de biodiversiteit terug. En dat terwijl voldoende natuur belangrijk is voor het milieu en de volksgezondheid. We willen dat aandacht/respect voor de natuur een belangrijke voorwaarde is bij nieuw- en bouwvergunningen. Boeren zijn belangrijke partners in natuurbeheer en in de omslag naar duurzame landbouw. Veel boeren willen omschakelen naar natuur-inclusieve en/of biologische landbouw; wij willen ze daarbij helpen en stimuleren. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld door hiervoor voorwaarden (bijvoorbeeld verbod bestrijdingsmiddelengebruik te stellen bij verhuur of verpachting van gemeentelijke gronden). De gemeente stimuleert het behoud en herstel van landschapselementen zoals heggen en boswallen.

Verstandig omgaan met water

Schoon en veilig drinkwater is ontzettend belangrijk. Daarom willen we de bodem en het water in de gemeente schoon maken en houden, samen met het waterschap, LTO en de handhavers. Illegale lozingen worden stevig aangepakt en we verzetten ons tegen de lozing en opslag van schadelijke stoffen (zoals de CO₂-opslag in lege gasvelden). De gemeente beheert de openbare ruimte zonder giftige stoffen. Om wateroverlast tegen te gaan stimuleren we inwoners om genoeg onverharde grond op hun terrein te houden om water op te nemen en om regenwater niet op het riool te lozen, maar in regentonnen of op eigen of gemeentegrond.

Herstel natuurlijke omstandigheden.

Zeer giftige teelt (zoals bijvoorbeeld lelies) wordt verboden. Baggeren van sloten, rivieren en kanalen gebeurt alleen als het echt nodig is en niet schadelijk voor de flora en fauna in het water. Bij het onderhoud van bermen wordt ruimte gemaakt voor vernieuwende initiatieven die herstel van biodiversiteit bevordert.

voedsel

Voedsel(productie) is een belangrijke schakel in duurzaamheid, niet alleen wat we eten, maar ook door de manier waarop we voedsel produceren (met of zonder giftige stoffen), transporteren, verwerken en verpakken (plastic afval). Wij willen ruimte geven aan een groeiende groep boeren die graag duurzamer willen gaan produceren in al deze schakels vinden we dat de gemeente duurzame voedselproductie moet stimuleren. Door in de eigen

gebouwen alleen nog lokaal en biologisch voedsel aan te bieden en door een duurzame omslag in de landbouw te ondersteunen. Door geen nieuwe megastallen meer te bouwen: die zijn een gevaar voor de volksgezondheid (bijvoorbeeld Q koorts, fijnstof en vogelpest), het milieu (ammoniakuitstoot, bestrijdingsmiddelen in het grondwater) en het dierenwelzijn (bijvoorbeeld de brandveiligheid). Door niet toe te staan dat in onze gemeente voedselgewassen als maïs worden gebruikt als substraat voor biovergisters. Door korting op de WOZ geven we biologische bedrijven meer ruimte om duurzaam te ondernemen.

afval

Afval is schadelijk voor het milieu, maar heeft ook een positieve kant: het is (mits goed ingezameld) ook een grondstof voor nieuwe producten: de zogenaamde circulaire economie. Daarom stimuleren we het scheiden en verminderen van afval, onder meer door gedifferentieerde tarieven en zeker op plaatsen waar gebruikers daarvan leren, zoals op scholen: jong geleerd is oud gedaan.

Concreet:

- Energiearmoede richtinggevend voor de wijkaanpak
- de gemeente gebruikt volledig groene stroom in haar gebouwen
- initiatieven voor groene energie voldoen aan sociale criteria, zoals maatschappelijke compensatie
- versnelde verduurzaming sociale woningbouw
- stimulering zon op dak
- grootschalige nieuwe biogasproductie alleen op bedrijventerrein
- windmolens minimaal drie per cluster.
- eigen of gezamenlijke energieopwekking en gasloos bouwen wordt een eis bij nieuwbouw
- meer laadpalen voor elektrische auto's en fietsen: iedere inwoner kan op eigen terrein zijn eigen laadpaal plaatsen
- we ondersteunen een duurzame omslag in de landbouw; de gemeente gebruikt groene stroom en biedt in de eigen gebouwen alleen nog lokaal en biologisch voedsel aan
- geen nieuwe megastallen meer
- niet toestaan dat voedselgewassen worden gebruikt als substraat voor biovergisters
- illegale lozingen op het grondwater en in de natuur worden stevig aangepakt en we verzetten ons tegen de lozing, doorvoer en opslag van schadelijke stoffen in onze bodem
- de gemeente beheert de openbare ruimte zonder gebruik van giftige stoffen. In het bembbeheer komt ruimte voor experimenten die de biodiversiteit vergroten.
- Gemeente bevordert herstel en onderhoud landschapselementen
- bollen- en andere teelt waarbij veel bestrijdingsmiddelen nodig zijn, wordt verboden
- baggeren van sloten, rivieren en kanalen gebeurt alleen als het echt nodig is en niet schadelijk voor de flora en fauna
- aandacht voor de natuur wordt een criterium bij het verlenen van nieuw- en verbouwvergunningen
- stimuleren van afvalscheiding: we streven naar volledige scheiding van afvalstromen.

5 WONEN, LEEFBAARHEID EN SOCIALE KWALITEIT

wonen

Voor starters is het nagenoeg onmogelijk om een fatsoenlijke en betaalbare woning te vinden. De wachtlijsten voor een sociale huurwoningen lopen ook in gemeente Hardenberg flink op. Middenhuur en betaalbare koop is slechts mondjesmaat voorradig. En terwijl woningcorporaties met kunst- en vliegwerk hun woonvoorraad op peil proberen te houden, worden woningen door de rijken opgekocht en verhuurd.

Via de VNG ondersteunen we de afschaffing van de verhuurdersheffing. De financiële ruimte die zo ontstaat bij de woningcorporaties moet worden ingezet voor de verduurzaming van de huurwoningvoorraad.

wonen op maat, betaalbare volkshuisvesting

Iedereen moet goed kunnen wonen voor een eerlijk deel van zijn of haar inkomen.

Elke nieuwe woning moet daarbij "raak" zijn: voldoen aan de behoefte en voorbereid op de toekomst.

Ook willen we het buitengebied ontzien: bij nieuwbouw wordt eerst de bestaande ruimte binnen de bebouwde kom gebruikt (inbreiding).

We stimuleren particulier opdrachtgeverschap, individueel of samen.

Het aanpassen van woningen aan levensloopbestendig wonen moet makkelijker worden. Omdat woonwensen en –smaken veranderen, moet het makkelijker worden om te experimenteren met woonvormen, bijvoorbeeld met tijdelijke woningen, 'tiny houses', groepswonen erfdelen.

Verduurzaming van woningen is belangrijk voor de inwoners en voor het milieu. Dat is niet alleen voor woningeigenaren, ook sociale woningen moeten worden verduurzaamd. Daarbij moet energiearmoede worden voorkomen. We willen dat er een revolving fonds wordt opgericht om de gebouw gebonden voorfinanciering van deze kosten gemakkelijker bereikbaar te maken voor mensen tot het modale inkomen. Ambitie is om de inwoner te faciliteren. Daarom worden het aantal energiecoaches uitgebreid.

Concreet:

- We differentiëren in de grondprijzen. Voor de realisatie van sociale huurwoningen hanteren we een andere prijs (sociale grondprijs) dan voor de realisatie van dure koopwoningen van boven de NHG-grens
- In onze bestemmingsplannen, de omgevingsvisie en woonvisie leggen we vast waar en hoeveel binnen de gemeente kan worden gebouwd. We streven naar 25 % sociaal, 50 % middelduur en 25 % duur.
- We leggen in de prestatieafspraken met woningcorporaties vast hoeveel sociale huurwoningen er de komende jaren gebouwd gaan worden én hoeveel er maximaal verkocht mogen worden. Hiermee voorkomen we dat er meer sociale huurwoningen verkocht worden dan er gebouwd worden.

- In VNG-verband pleiten voor afschaffing verhuurderheffing
- Zelfbewoningsplicht voor woningen van 5 jaar. Hiermee voorkomen we dat koopwoningen worden verhuurd of worden doorverkocht voor de maximale winst.
- In de doelgroepenverordening vastleggen voor welke inkomensgroepen de sociale koopwoningen bedoeld zijn. Zo voorkomen we dat hoge inkomens de woningen kopen en de starters en middeninkomens alsnog geen woning kunnen kopen.
- We stimuleren de doorstroom van ouderen uit eengezinswoningen. Hiervoor bouwen we in onze gemeente indien nodig levensloopbestendige en gelijkvloerse appartementencomplexen.
- In de prestatieafspraken maken we met woningcorporaties afspraken over de verduurzaming van de bestaande woningen (aantallen, termijnen en niveaus).
- In de prestatieafspraken met woningbouwcorporaties leggen we vast wanneer welke wijken geïsoleerd worden, energieneutraal worden, van het gas af gaan en/of zonnepanelen op de daken krijgen.
- Met subsidies voor het verduurzamen van woningen met een WOZ-waarde tot € 300.000,- zorgen we ervoor, dat al onze inwoners en niet alleen die met hoge inkomens de overgang naar duurzame energie en energiezuinige woningen kunnen maken.
- Als een corporatie in een wijk gaat verduurzamen, maken we de afspraak dat zij alle in die wijk liggende koopwoningen met een WOZ-waarde tot € 300.000,- benaderen met een aanbod om mee te doen. Zo kan de een hele wijk samen besparen.
- Wij passen het idee van natuurinclusief bouwen en ontwerpen toe om gezonde en aantrekkelijke kernen te creëren, die voor alle gebruikers een prettige leefomgeving zijn.
- Woningplitsen van grote leegstaande boerderijen en bedrijven kan een uitkomst voor het huisvesten van meerdere generaties gezinnen of woongroepen bieden.
- In onze vergrijzende gemeente is levensloopbestendig kunnen wonen belangrijk.
- We willen het groen aan de randen zo weinig mogelijk aantasten en zijn daarom kritisch op ontwikkelingen buiten de bebouwde kom.
- De gemeente Hardenberg is nooit af. We blijven daarom investeren in duurzame ontsluiting via het spoor en fiets. We blijven ook investeren in voldoende ruimte voor bedrijven. Dat staat mede garant voor werk.

6 Leefbaarheid, inclusiviteit, kunst en cultuur en financiën

Inclusieve Samenleving

Als PvdA willen we een samenleving waarin iedereen meedoet, ongeacht culturele achtergrond, gender, leeftijd of beperkingen.

Als gezondheid niet vanzelfsprekend is, zoals voor mensen met een geestelijke en/of lichamelijke beperking of chronische ziekte, moeten zij maatschappelijk optimaal kunnen functioneren. Uitgangspunt daarbij is hun kracht. Maar praktische oplossingen voor hun beperkingen zijn minstens zo belangrijk. Mee kunnen doen is belangrijk.

Dat geldt ook voor ouderen. Met z'n allen worden we gemiddeld steeds ouder en blijven steeds langer thuis wonen. Dat stelt hogere eisen aan de zorg dicht bij huis, zoals van huisartsen, wijkverpleegkundige en van thuishulpen. Als ouderen niet zelfstandig thuis kunnen wonen is het belangrijk dat er plek voor hen is in een verzorgingstehuis.

voorzieningen

We willen wonen in een gemeente, waar het niet uitmaakt in welke buurt je woont en waar je wieg staat. Een gemeente waar de starter, bakker en loodgieter naast de arts en advocaat kunnen wonen en waar iedere woning over 30 jaar verduurzaamd is en alle inwoners een lage energierekening hebben. We kiezen ervoor om te investeren in de voor een gezonde gemeente essentiële voorzieningen als de bibliotheek en het buurthuis. Daarmee maken we de stad/het dorp niet alleen tot een fijne woonplek, maar ook tot een sociale ontmoetingsplaats.

Leefbaarheid

Wonen is een eerste levensbehoefte maar wonen is meer dan een dak boven je hoofd: het is een anker met de samenleving en een basis voor je plek in de wereld. De leefbaarheid strekt zich ook uit voorbij de eigen straat: vooral in kleine in de kernen van de gemeente Hardenberg kernen is de saamhorigheid en de leefbaarheid gebaat bij lokale betrokkenheid. Daarom ondersteunen we initiatieven van inwoners die zich samen verantwoordelijk voelen voor hun dorp.

De Plaatselijk belangenorganisaties spelen daarbij een belangrijke rol. Sommige ontwikkelingen zijn juridisch of financieel zeer complex. PB's lopen soms aan tegen een gebrek aan specialistische kennis. Wij willen dat de gemeenten deze organisaties waar nodig faciliteert, zodat ze hun rol zo goed mogelijk kunnen spelen.

kunst en cultuur

Kunst en cultuur zijn uitermate belangrijk in de ontwikkeling van mensen en van een gemeenschap. Kunst stimuleert creativiteit, nieuwsgierigheid, andere perspectieven en kritisch vermogen. Erfgoed leert ons over ons gemeenschappelijke verleden en biedt daarmee zicht op de toekomst. Samen vormen ze een toetssteen voor onze identiteit en tonen ze ons de kracht van diversiteit, innovatie en ontwikkeling. Een levendig cultureel klimaat draagt bovendien in belangrijke mate bij aan een positief (economisch) vestigingsklimaat voor bedrijven en hoger opgeleiden.

Wij willen kunst en cultuur in de gemeente dan ook actief stimuleren. Door professionele kunstenaars te faciliteren met betaalbare atelierruimtes, presentatie-plekken en opdrachtenbeleid. Liefhebbers moeten de kans krijgen kunst te beleven, te beoefenen en te maken en alle schoolkinderen in de gemeente moeten zowel passief als actief met kunst in aanraking komen.

transformatie Sociaal Domein

De gemeente Hardenberg is verantwoordelijk voor de Wmo en de Jeugdzorg. Het overhevelen van de verantwoordelijkheden voor zorg, veiligheid en leefomgeving naar de gemeenten is gebaseerd op de gedachte dat de lokale gemeenschap beter dan het verre 'Den Haag' in staat is om die zorg, veiligheid en leefomgeving te bieden die de inwoners nodig hebben. Deze transformatie is echter niet gepaard gegaan met een voldoende budget. Hoe we met dit budget omgaan is een politieke keuze

De PvdA vindt dat dit beperkte budget geen belemmering mag zijn om de juiste zorg te bieden die iemand nodig heeft. Iedereen in onze gemeente moet hierop kunnen rekenen.

De mens staat centraal en niet de markt. De PvdA wil de zorg zo goed mogelijk organiseren in onze gemeente;

- De sociale basisinfrastructuur is op orde.
- Collectieve hulp wordt georganiseerd door wijkteams, jeugd- en gezinsteams.
- Voor individuele hulp hebben we voorzieningen die aansluiten bij een specifieke vraag of behoefte.

Wij geloven dat participatie betekent dat mensen meer controle krijgen over hun eigen wereld en dat je mensen mag aanspreken op hun bijdrage daaraan. Dat biedt zicht op een inclusieve samenleving, waarin mensen hun eigen kansen kunnen creëren en benutten. Maar dat betekent niet ieder voor zich: voor ons blijft eerlijkheid en algemeen belang voorop staan. We zijn en blijven solidair met mensen voor wie dat allemaal niet vanzelfsprekend is. De lokale democratie heeft baat bij actief burgerschap en initiatieven van onderop.

- De mens staat centraal en iedereen telt mee!
- Zorg moet voor iedereen beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar zijn.
- Wanneer een gezin zorg nodig heeft, is het cruciaal dat het gezin weer perspectief krijgt om uiteindelijk zichzelf weer te kunnen redden.
- De overheid kan niet alleen voor zorg en welzijn zorgen. Er zijn partners nodig waarmee je de sociale netwerken kunt versterken. Denk hierbij aan Sociaal Maatschappelijke instellingen, scholen, bibliotheek en het buurthuis.
- Het moet voor elke bewoner duidelijk zijn, waar je met je hulpvraag terecht kunt.
- Als de middelen schaars zijn, is het aan de gemeente om te kiezen voor de mensen die het meest kwetsbaar zijn.
- Veel mensen die lange tijd zorg nodig hebben, verliezen hun maatschappelijke relaties. Wij bieden daarom ondersteuning op het gebied van werk en welzijn, naast de medische zorg.

Financiën

Iedereen een eerlijke kans;

De PvdA staat voor een degelijk financieel beleid. De inwoners van Hardenberg krijgen waar voor hun geld: de gemeente werkt zo goed en zo goedkoop mogelijk. Er wordt niet meer uitgegeven dan er binnen komt en de gemeente bouwt geen onverantwoorde schulden op. Maar een gemeente is geen bedrijf: de kwaliteit van de dienstverlening en onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een gezonde samenleving staan voorop

Gemeentelijke belastingen zijn er juist om die taken goed te kunnen uitvoeren.

Mensen hebben meer baat bij een goed functionerende gemeente dan bij een paar euro per jaar minder belasting betalen. Daarbij vinden we de huidige hoogte van de belastingen op dit moment voldoende; we zien geen reden voor verhoging.

- Degelijk financieel beleid: geen opbouw van onverantwoorde schulden
- Efficiënte overheid
- Geen verhoging gemeentelijke belasting
- Geen speculatief grondbeleid
- Meer aandacht voor rechtmatig gebruik en veilige opslag van persoonlijke gegevens